

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG NGHIỆP NAM ĐỊNH

GIÁO TRÌNH

MÔ ĐUN: HÌNH HỌA 2
NGHỀ: THIẾT KẾ THỜI TRANG
TRÌNH ĐỘ: CAO ĐẲNG

*Ban hành kèm theo Quyết định số: 1195/QĐ-CĐCNN ngày 16 tháng 12 năm 2017
của Hiệu trưởng Trường Cao Đẳng Công Nghiệp Nam Định*

NAM ĐỊNH, NĂM 2017

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG NGHIỆP NAM ĐỊNH

GIÁO TRÌNH

MÔ ĐUN: HÌNH HỌA 2
NGHỀ: THIẾT KẾ THỜI TRANG
TRÌNH ĐỘ: CAO ĐẲNG
CHỦ BIÊN: PHẠM THỊ LÂM

NAM ĐỊNH, NĂM 2018

TUYÊN BỐ BẢN QUYỀN

Tài liệu này thuộc loại sách giáo trình nên các nguồn thông tin có thể được phép dùng nguyên bản hoặc trích dùng cho các mục đích về đào tạo và tham khảo.

Mọi mục đích khác mang tính lệch lạc hoặc sử dụng với mục đích kinh doanh thiếu lành mạnh sẽ bị nghiêm cấm.

LỜI GIỚI THIỆU

Trang phục là một trong những nhu cầu thiết yếu của con người. Trang phục giúp cho con người hòa hợp với môi trường tự nhiên. Trang phục tô điểm cho người mặc, làm đẹp thêm cuộc sống. Vì thế ngành công nghiệp Thời Trang là ngành sản xuất ra những sản phẩm mặc và làm đẹp cho con người đang ngày một phát triển.

Ở Việt Nam ngành công nghiệp Dệt – May – Thời trang thu hút ngày càng nhiều lao động. Nhu cầu học nghề may và thiết kế thời trang để tham gia vào ngành công nghiệp thời trang đang thu hút nhiều bạn trẻ. Giáo trình Hình họa 2 biên soạn nhằm đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu và giảng dạy của giáo viên, học sinh, sinh viên trong và ngoài trường. Giáo trình đề cập đến phương pháp vẽ hình họa nâng cao và sử dụng chất liệu trong hình họa, nhìn nhận về bố cục thẩm mỹ và có năng lực tự chủ về nghề nghiệp.

Nội dung của tập Giáo trình **Hình họa 2** gồm có 3 bài:

Bài 1: Vẽ tượng toàn thân

Bài 2: Kí họa dáng người khoác trang phục

Mặc dù đã hết sức cố gắng trong quá trình biên soạn, nhưng tài liệu không tránh khỏi nhưng thiếu sót nhất định, rất mong được sự đóng góp ý kiến của các đồng nghiệp để tái bản tài liệu lần sau được hoàn chỉnh hơn phục vụ tốt cho công tác giảng dạy của Nhà trường.

Mọi ý kiến đóng góp xin gửi về: Khoa Công nghệ May & thời trang - Trường cao đẳng Công nghiệp Nam Định.

Xin chân thành cảm ơn!

Nam Định, ngày.....tháng..... năm 2017

Tham gia biên soạn

Chủ biên: **Phạm Thị Lâm**

MỤC LỤC

LỜI GIỚI THIỆU	1
MỤC LỤC	2
DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ	3
GIÁO TRÌNH HÌNH HỌA 2	4
BÀI 1: VẼ TƯỢNG TOÀN THÂN	5
1.1. Đặc điểm cơ thể người.....	5
1.1.1. Cấu tạo cơ thể người.....	5
1.1.2. Đặc điểm cơ thể nam, nữ, trẻ em.....	14
1.2. Phương pháp vẽ tượng toàn thân.....	15
BÀI 2: KÍ HỌA DÁNG NGƯỜI KHOÁC TRANG PHỤC.....	22
2.1. Khái niệm	22
2.2. Dụng cụ , vật liệu, chất liệu.....	23
2.3. Các kỹ thuật cơ bản	25
2.3.1. Kỹ thuật vẽ phác họa	25
2.3.2. Kỹ thuật tả chất.....	25
2.4. Kí họa dáng người khoác trang phục.....	28
2.4.1. Kí họa chì.....	28
2.4.2. Ký họa màu nước.....	31
TÀI LIỆU THAM KHẢO	34

DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ

TT	Tên hình vẽ, bảng, sơ đồ	Trang
Hình 1-1	<i>Khung xương cơ bản nam và nữ</i>	5
Hình 1-2	<i>Cấu trúc xương sọ và giải phẫu cơ thể người</i>	7
Hình 1-3	<i>Giải phẫu cơ thể người</i>	8
Hình 1-4	<i>Xương chân và xương tay</i>	9
Hình 1-5	<i>Cấu trúc cơ mặt và cổ</i>	11
Hình 1-6	<i>Cấu trúc cơ mình mặt trước</i>	12
Hình 1-7	<i>Cấu trúc cơ mình mặt sau</i>	13
Hình 1-8	<i>Cấu trúc cơ bắp tay</i>	14
Hình 1-9	<i>Cấu trúc cơ bắp chân</i>	15
Hình 1-10	<i>Tỷ lệ cơ thể trẻ em</i>	17
Hình 1-11	<i>Phương pháp vẽ tượng toàn thân</i>	20
Hình 1-12	<i>Tượng toàn thân</i>	21
Hình 1-13	<i>Tượng toàn thân</i>	22
Hình 1-14	<i>Tượng toàn thân</i>	23
Hình 1-15	<i>Tượng toàn thân</i>	24
Hình 2-1	<i>Tranh kí họa</i>	26
Hình 2-2	<i>Tranh kí họa</i>	27
Hình 2-3	<i>Tranh kí họa</i>	31
Hình 2-4	<i>Tranh kí họa thời trang</i>	32
Hình 2-5	<i>Tranh kí họa dáng người khoác trang phục</i>	33
Hình 2-6	<i>Tranh kí họa màu nước dáng người khoác trang phục</i>	34
Hình 2-7	<i>Tranh kí họa màu nước dáng người khoác trang phục</i>	35
Hình 2-8	<i>Tranh kí họa màu nước dáng người khoác trang phục</i>	36

GIÁO TRÌNH HÌNH HỌA 2

Tên mô đun: HÌNH HỌA 2

Mã mô đun: C615023311

Vị trí, tính chất, ý nghĩa và vai trò của mô đun

- Vị trí: Hình họa 2 là mô đun nằm trong nhóm các môn học bắt buộc, chuyên ngành Thiết kế thời trang.

- Tính chất: Là mô đun được bố trí học song song với các mô đun cơ sở của chuyên ngành Thiết kế thời trang.

- Ý nghĩa và vai trò của môn học/mô đun: Mô đun Hình họa 2 giúp cho sinh viên có kiến thức về hình họa nâng cao, vẽ được tượng toàn thân, kí họa dáng người khoác trang phục, hiểu về tư duy thiết kế và áp dụng linh hoạt vào thực tiễn thiết kế thời trang sau này.

Mục tiêu của mô đun:

- Về kiến thức: Trang bị kiến thức cơ bản về vẽ tượng toàn thân và kí họa.

- Về kỹ năng: Sử dụng các dụng cụ và chất liệu vẽ; Vẽ tượng toàn thân theo đúng phương pháp

- Về năng lực tự chủ và trách nhiệm: Sinh viên tự giác tham gia nghiêm túc các buổi học, kiểm tra.

Nội dung của mô đun:

BÀI 1: VẼ TƯỢNG TOÀN THÂN

Mục tiêu:

- Nắm được kiến thức về phác thảo tượng toàn thân.
- Vẽ được tượng toàn thân theo phương pháp
- Nghiêm túc, tích cực, chủ động trong hoạt động học tập, nghiên cứu

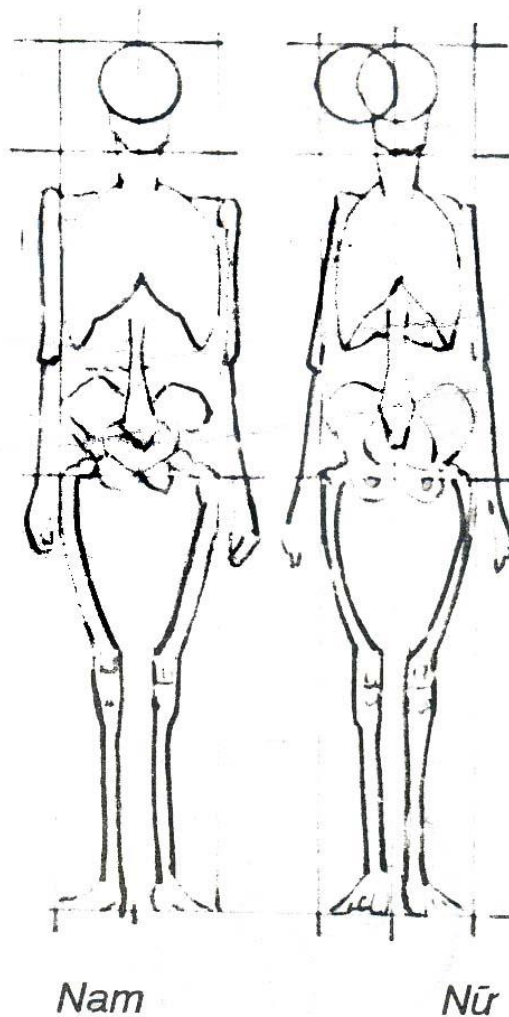
Nội dung chính:

1.1. Đặc điểm cơ thể người

1.1.1. Cấu tạo cơ thể người

Trải qua hàng vạn năm biến đổi hình dáng con người dần trở lên hoàn thiện và đẹp hơn. vì vậy con người là một tuyệt tác của tạo hóa. từ xa xưa con người trở thành đối tượng của văn học nghệ thuật. mỹ thuật miêu tả, ca ngợi vẻ đẹp của con người ở sự phát triển cân đối hài hòa giữa các bộ phận, như: đầu, mình và tay chân. nắm được tỷ lệ các bộ phận thì mọi người đều có thể vẽ người được một cách dễ dàng hơn. người thể hiện sẽ thể hiện được dáng đi, dáng đứng, dáng chạy, dáng ngồi, và bức tranh người thể hiện cũng trở lên sinh động hơn, đẹp hơn.

Về xương, ở người trưởng thành xương là những phần tử cứng nhắc không thể thay đổi được trong khi toàn bộ hệ xương lại có những sự linh động khác thường nhờ vào những khớp và các bắp thịt bao bọc quanh chúng làm cho dáng người của chúng ta trở lên mềm mại uyển chuyển đến lạ thường.

Hình 1- 1. Khung xương cơ bản nam và nữ

Chiều cao cơ thể con người và tỷ số của các phần khác nhau của cơ thể được xác định bằng bộ xương, chiều rộng và độ lớn của cơ thể được xác định bởi các cấu trúc của hệ cơ tạo lên. Vì thế ở đây chỉ cần nắm bắt được các hệ cơ và xương là chúng ta cũng đã có thể vẽ được một dáng người hoàn toàn hoàn chỉnh và đẹp.

Trong cơ thể đa phần chúng ta nhìn thấy là hệ cơ tuy nhiên có những phần mà chúng ta cũng vẫn có thể nhìn thấy dưới lớp da là những phần xương được nhô ra đó là do cấu tạo của hệ xương và cơ tạo lên.

Khi vẽ phải biết được chỗ đang vẽ là chỗ nào và hệ cơ và xương ở chỗ đó ra sao thì chúng ta mới biết được ở những tư thế khác nhau mỗi xương mỗi cơ cho chúng ta những hình dáng khác nhau. Đa phần những người vẽ sai không đúng hình là do không hiểu các cấu trúc xương và cơ như thế nào do đó dẫn đến vẽ sai hình. Do đó khi vẽ quan trọng nhất đối với 1 người vẽ cơ thể người là phải hiểu được cấu trúc, chức năng của hệ cơ và xương.

*** Sơ lược về giải phẫu cơ thể người**

a. Cấu tạo xương

Cấu trúc xương sọ:

+ Toàn bộ xương đầu có 22 xương gồm 8 ở sọ và 14 ở mặt. Riêng xương quai hàm dưới cử động được.

+ Xương sọ người mặt trước có hình bầu dục, trên to dưới nhỏ.

+ Cấu trúc xương sọ ở các lứa tuổi đều có sự khác nhau. Trẻ em càng nhỏ thì phần hộp sọ càng lớn so với tỉ lệ đầu và cho đến khi trưởng thành thì ổn định và hoàn chỉnh, cân đối.

Xương mình và tay chân:

+ *Xương cột sống*: Gồm 24 đốt chính, ngắn, chồng khớp lên nhau. Phần đốt trên cùng gắn với xương sọ, phần dưới cùng có 5 đốt gắn thành một khối liên tam giác gọi là đốt sống cùng, gắn với xương chậu. Nhìn nghiêng ta thấy hình chữ S.

+ *Xương sườn*: Gồm nhiều đoạn xương có hình cong, một đầu bám vào xương ức, đầu kia gắn với xương cột sống tạo thành một hình lồng. Có 2 xương không gắn vào xương ức mà chỉ gắn vào cột sống, gọi là xương cụt.

+ *Xương đòn* (xương đòn gánh): Nằm trên phần vai phía trước. Một đầu xương đòn gắn vào đầu trên của xương ức, đầu kia gối lên xương bả vai.

+ *Xương bả vai*: Nằm phía sau vai giữa hai bên cột sống

+ *Xương chậu*: Có hình như con bướm, nằm ở phần cuối của xương cột sống.

Xương chậu của nam hẹp phần trên và cao, nữ thì rộng phần trên và thấp.

+ *Xương tay*: Gồm xương cánh tay mỗi bên một lóng gắn khớp với xương bả vai. Xương cẳng tay có 2 xương, xương lớn là xương trụ và xương nhỏ là xương quay. Xương cổ tay có 8 xương con kết thành hai hàng. Xương bàn tay gồm có nhiều đốt nhỏ khớp với nhau tạo nên bàn tay với các ngón tay. Phần trên gồm 5 xương dài khớp với xương cổ tay.

+ *Xương chân*: Gồm mỗi bên một xương đùi khớp với xương chậu; xương cẳng chân gồm 2 xương là xương chày dài và to, xương gót nhỏ và mảnh. Xương cổ chân có 7 xương xếp thành hai hàng và to nhất là xương gót chân. Xương bàn chân gồm nhiều đốt to nhỏ khác nhau, kế tiếp nhau tạo thành xương bàn chân có 5 ngón.